

Helseuttalelse- Måsøval fiskeoppdrett AS, lok. Orholmen (39937)

Uttalelsen er skrevet i forbindelse med søknad om utvidelse av MTB, fra 3120 tonn til 4680 tonn. Åkerblå AS har ansvar for helsekontroll på lokaliteten, og anlegget følges med månedlig helseoppfølging, samt akuttbesøk etter behov.

Lokalitet Orholmen er en lokalitet som ligger i Aukra kommune i Møre og Romsdal, og tilhører PO5. Lokaliteten har kun vært i bruk én generasjon. Denne uttalelsen er derfor skrevet med utgangspunkt i erfaringer fra V20-generasjonen.

Oversikt utsett V20

For vårgenerasjonen 2020 på Orholmen strakk utsettstidspunktet seg fra 10. – 19.mai. Det ble satt ut laks i tre merder hvorav samtlige var fra samme settefiskanlegg (se tabell 1).

Tabell 1: Oversikt over utsett V20 på Orholmen

ANLEGG	UTSETTSDATO	MERD	SETTEFISK-ANLEGG	STAMME	ANTALL SATT UT	VEKT VED UTSETT (G)
Orholman	10.05.2020	101	Åsen	AquaGen Shield	149 547	131
Orholman	10.05.2020	103	Åsen	AquaGen Shield	147 442	144
Orholman	19.05.2020	104	Åsen	AquaGen Shield	163 601	114

Helsevurdering laks

Helsetilstanden for generasjonen V20 samlet sett vurderes som i hovedsak god. Akkumulert dødelighet gjennom V20-utsettendte på 6,25%.

Figur 1 viser gjennomsnittlig dødelighet for Orholmen per uke gjennom utsettendte. Det var fra utsett og frem til februar 2021 lav akkumulert dødelighet (under 1 %), hvor det var en kombinasjon av HSS, nyreforkalkning, halefinneråte og tapere som var årsak til død. Fisken ble splittet i starten av februar 2021. Det var noe forøket utgang i perioden februar til april relatert til sårutvikling i etterkant av splitting. CMS ble påvist på lokalitet etter at første tegn til dette ble oppdaget i desember 2020. Dødelighet relatert til CMS begynte å øke fra april 2021. Utgang varierte mellom merder, og var på enkeltmerder forøket i mai-juni (2021) fram til slakt. Hovedårsak til dødelighet gjennom utsett var en kombinasjon av sår og CMS.

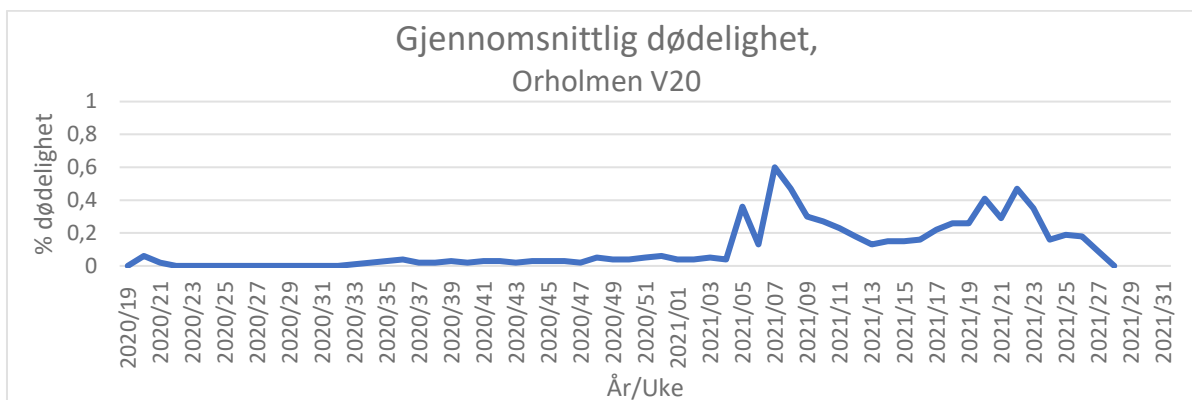
Det har ikke vært påvist PD, ILA eller andre meldepliktige sykdommer på lokaliteten.

Tabell 2 viser diagnoser stilt på lokaliteten, hver enkelt dødelighetsårsak er ikke tallfestet med hensyn til dødelighet.

Tabell 2: Oversikt over diagnoser på Orholmen V20

PÅVIST MÅNED	DIAGNOSE	DØDELIGHET	KOMMENTAR
Mai 2020	HSS/nyreforkalkning	Veldig lav	
Juni 2020	Halefinneråte	Veldig lav	
Juli 2020	Halefinneråte	Veldig lav	Alle merder

September 2020	Tapere	Lite innslag	Alle merder
Desember 2020	CMS	Lav	
Februar 2021	Sår	Moderat	Alle merder
April 2021	Vintersår	Moderat	Alle merder
Mai 2021	CMS	Høy enkeltmerd	Alle merder

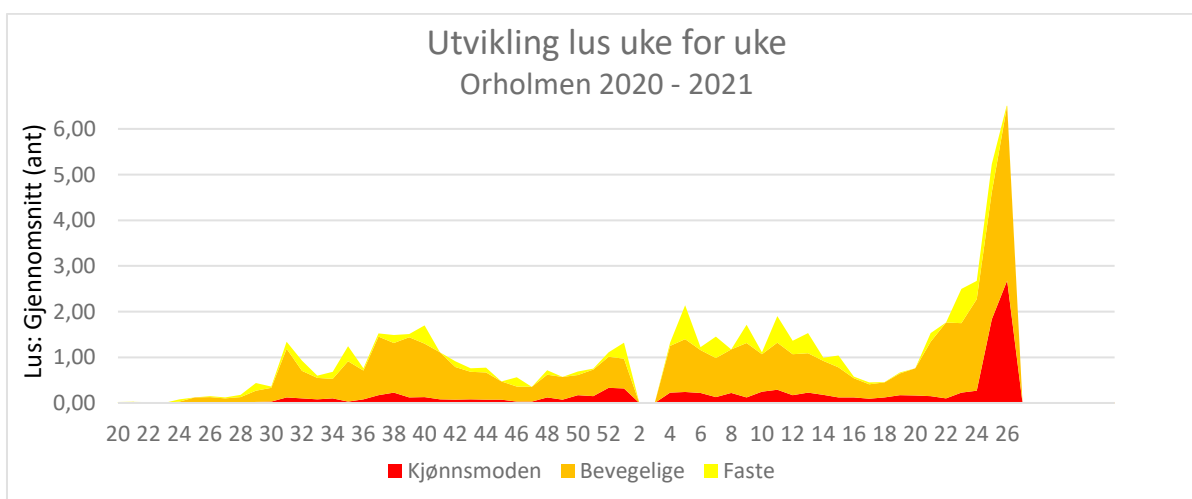

Figur 1: Gjennomsnittlig dødelighet per uke for Orholmen V20

Lusestatus og håndtering

V20-utsettet var første utsett på anlegget. Det var fra utsett og frem til uke 24 i 2021 lave til moderate nivå av lakselus, og det var i denne perioden ingen behov for behandling. Lusenivåene økte i uke 24, og fisken på lokalitet ble slaktet ut i uke 27/28. Det har ikke vært behov for behandling, verken med ikke-medikamentelle metoder eller med legemidler på lokaliteten gjennom V20-utsettet.

Rensefisk har vært brukt som forebyggende tiltak mot lakselus, hvor det har vært satt ut rognkjeks, bergnebb og berggylt.

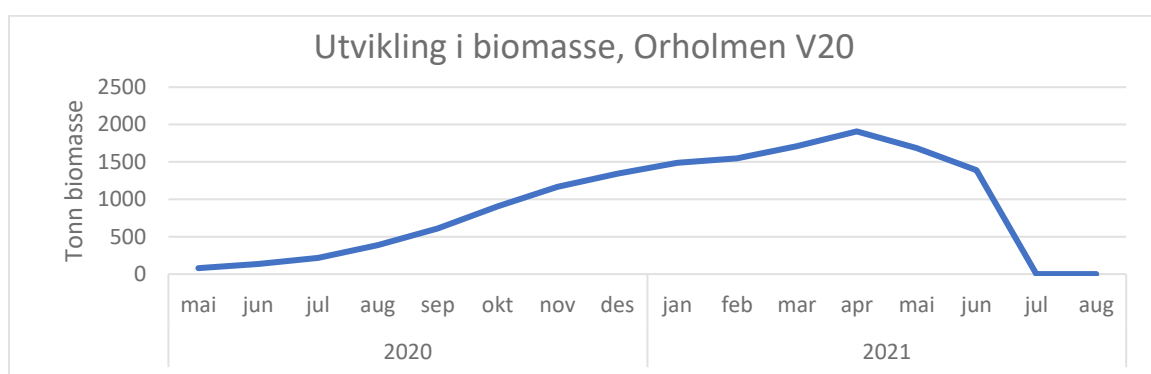
Figur 2: Gjennomsnittlig lusenivå per uke for Orholmen V20

Rensefisk

Det ble satt ut rognkjeks, bergnebb og berggylt på Orholmen. Helsestatus på rognkjeks varierte gjennom utsettet. Dødeligheten økte i september-oktober 2020 hvor det ble påvist kratersyke og *Tenacibaculum*. Denne gruppen rognkjeks ble fisket ut og destruert av velferdshensyn og det ble senere satt ut en ny gruppe. Dødelighet av ny gruppe rognkjeks ble forøket grunnet bakteriesykdom (Atypisk furunkulose) i mai-juni 2021, hvor fisken ble destruert i forbindelse med slakting av laks. Dødelighet av leppefisk varierte gjennom utsett fra lav til moderat. I en kortere periode var det forøket utgang relatert til Atypisk furunkulose på berggylt og parasittose på bergnebb.

Biomasse og miljøstatus

Figur 3 viser biomasseutviklingen gjennom utsettet for V20, oppgitt i tonn.

Figur 3: Utvikling i biomasse for Orholmen V20.

Lokaliteten Orholmen er plassert i Norskehavet sør, i et område som er definert som moderat eksponert kyst. Anlegget ligger sør for en øygruppe med flere holmer og skjær sørvest for Gossa, i Aukra kommune. Sør for anlegget er det også en batymetrisk avgrensning som er dannet av Midtfjordskjæra og Austre Midtfjordskjæret. Sjøbunnen under selve anlegget kan karakteriseres som en renneformasjon orientert vest-sørvest og øst-nordøst. Tidligere strømmålinger ved spredningsdypet (40 m) viste en vannføring som gikk hovedsakelig mot østsørøst i måleperioden, og den gjennomsnittlige hastigheten i måleperioden ble vurdert til 'sterk' i henhold til det interne klassifiseringssystemet (fra B-undersøkelsen, 2021, Åkerblå).

Tabell 3 viser oversikt over miljøtilstand under og rundt anlegget, dokumentert gjennom B- og C-undersøkelser utført av Åkerblå ved maksimal produksjon (04.05.2021). B-undersøkelsen har fått tilstand 2 – God, og viser noe preg av påvirkning, men at påvirkningsgraden ikke har oversteget det som faunaen er i stand til å bryte ned. Det skal gjennomføres ny undersøkelse før utsett av fisk, som vil vise mer om hvordan bunnforhold og miljø restituerer. C-undersøkelsen viser god tilstand for faunaforhold i resipienten etter første produksjonsrunde.

Det er i tillegg gjennomført en gytefeltsundersøkelse i perioden 2020-2021 for å se om oppstart av oppdrettsvirksomhet har påvirket gyteområde for torsk (Åkerblå). Undersøkelsen fant ikke tegn på at gytende torsk har vært påvirket av etableringen av anlegget.

Tabell 3: Oppsummering miljøundersøkelser

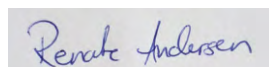
GENEASJON	DATO	TILSTAND	BIOMASSE VED UNDERSØKELSE	MERKNADER
V20	04.05.2021	2 (God)	1930tonn	B-undersøkelse
V20	04.05.2021	God	1930tonn	C-undersøkelse

Oppsummering og konklusjon

Dødelighet gjennom utsett kan i stor grad relateres til sårutvikling etter splitting i februar 2021, og videre vintersår i april, samt forøket dødelighet pga CMS fra sen vår og fram mot utslakt i juni 2021. Foruten dette har dødelighet av laks vært lav gjennom utsett uten spesielle helseutfordringer.

Det er ikke påvist vesentlige problemer med fiskehelse eller fiskevelferd ved lokalitet Orholmen som kan knyttes direkte til miljø og lokalitetens egenskaper. Lokaliteten har gjennomgående hatt kontroll på lakselusnivå blant annet ved bruk av rensefisk, og ingen behandlinger har vært nødvendig å gjennomføre for V20-utsettet. Bunnforholdene ser ut til å være påvirket i liten grad av oppdrettsaktivitet. En økning i MTB på Orholmen er ikke forventet å ha negativ innvirkning på fiskehelse eller miljø.

Kristiansund, 08.03.2022

Renate Andersen

Fiskehelsekonsulent

Åkerblå AS